Alsó-Lendva. 1903. Nyolczadik évfolyam 8. szám. Vasárnap, február 22.

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 „
Negyed évre . . . . . 2 „
Egyes szám ára 20 filér

Felelős szerkesztő, laptulajdonos és kiadó:
BALKÁNYI ERNŐ.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fő-utcza.
Hirdetések díjszabás szerint.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Alaptevő szőlőmunkálatok.

Nem, számitva a szőlőtelepitési munkálatot, a szőlőművelés terén két olyan fontos munkakör van, mely különleges szakismeretet és lelkiismeretes eljárást igényel. Ezek egyike a metszés; másika pedig a trágyázás; és e két munkálatot joggal lehet alapvető munkálatnak nevezni, mert ezek befolyással vannak nemcsak az évi termelési hozamra, annak mennyiségére és minőségére; de magának a növénynek fejlődésére, tartósságára és életére is.

Ami a szőlő metszésének kérdését illeti, ennek fontosságával lapunk f. évi február 8-án megjelent számában tüzetesebben foglalkoztunk és igyekeztünk szőlősgazdáinknak idényszerüleg jó tanácscsal szolgálni; erre tehát a mostani alkalommal kiterjeszkedni teljesen fölösleges; de igenis annál üdvösebbnek és szükségesnek látszik ezuttal a trágyázási munkálatot kellőleg méltatni; mert a helyes metszési eljárás mellett éppen a trágyázás az, ami befolyással van a termelési irány czélra.

A helyes, az okszerü trágyázási munkálatoktól függ az évi terméshozam állandósitása, annak fokozása, s igy a bajtások s a gyümölcs beérése, a termés minősége is. És sokan, de sokan vannak gazdáink közt, kik ezt nem tudják.

Vannak sokan, kik azt tartják, hogy trágyázni egyáltalán nem is kell a szőlőt; vannak, kik az ellenkezőt állitva, a bőtrágyázás mellett harczolnak. És valljuk be, hogy mindkét nézetnek nagy az alapja; ámde ha a közbenjátszó körülményekre és viszonyokra nem vagyunk tekintettel s a gyakorlati életben is követjük akár az egyik, akár a másik álláspontot, akkor rövid idő alatt leszüretelhetünk örökre s végleg tönkre tehetjük szőlőtelepünket.

Kell tudni tehát azt mindenekelőtt, hogy hol és mikor nem szabad trágyázni; kell tudni ezután pedig azt, hogy hol és mikor meg kell okvetlenül trágyázni.

Mindezeknek tudása a trágyázási ismeretek körébe tartozik; és emez ismeret mai napság már olyan tágkörü s olyan széles alappal bir, hogy azt talán tulzás nélkül tudománynak is el lehet nevezni; melylyel megismerkedni minden szőlősgazdának annál inkább is érdeke lehet, mert nincsen kevesebbről, mint arról szó: vajjon hitvány csavszkát szüreteljünk-e s ebből is csak 1—2 hektolitert évenkint; avagy pedig, hogy jó minőségü bort és ugyanazon a területen 70—80 hektolitert-e?

A trágyázási tudomány ma már odáig fejlődött, hogy a gazdának olyan eszközöket és eljárási módokat bocsát rendelkezésére, melyeket elfogadva és hűen követve, módjában áll — természetesen rendes viszonyok és körülmények mellett — mindenkor czélját megvalósithatni.

Amig idáig fejlődött eme tudomány, sok áldozatot vett; sok kisérletezés egyebet sem eredményezett, mint csak költséget; de a kitartást végre is fényes siker jutalmazta; s ma már a munka, a szorgalom meghozta bő gyümölcsét.

Gazdasági irodalmunk a trágyázás kérdésében nem nevezhető szegénynek; de a tudomány vivmányait csoportositva s a helyi viszonyokhoz alkalmazva, egyedül még csak Vihar Győző ur lapunknak is szives munkatársa dolgozta föl „Az okszerü szőlőtrágyázás“ czimü jeles munkájában és olyan gyakorlatiasan s határozott biztonsággal, hogy azt bizony minden szőlősgazda nemcsak megértheti, de könnyü szerrel követheti is és pedig annál inkább is; mert az anyagot határozottan formulázott kérdések és ezekre adott feleletekben ölelte föl.

Ha az ember eme munkát áttanulmányozza, bámulatba esik afölött, hogy hova fejlődtek gazdasági ismereteink; hogy milyen hatalmas ma már az emberiség és hogy mennyire képes már uralni a helyzetet.

Nem czélunk eme helyen dicshymnusat zengni „Az okszerü szőlőtrágyázás“ czimü munkának; de igenis kötelességünk eme becses munka jelentőségére fölhivni szőlős gazdáink figyelmét; mert igen sok megszivlelésre méltó dolog mellett a számosak közt megtudhatják eme könyvből, hogy mi a teendő a végből, hogy az évi rendes terméshozam az elérhető végső határig fokoztathassék; hogy, hogyan, mi által érhető el a termelési irányczél; hogy mire kell ügyelni a trágyázási idő és mód megválasztásánál; hogy hogyan értékesithetjük legelőnyösebben

TÁRCZA.

Széles utcza.

Széles utcza, magas torony
Arra siet a galambom.
Piros, piros a kendője.
Én vagyok a szeretője.

Nézik, nézik a legények,
Persze, nem tudják szegények.
Hogy a szivet már eladta,
Az enyémért oda adta.

Nénznek engem is a lányok
De én alig nézek rájok.
Minek nekem csillag fénye
Ha feljött a nap az égre?

ERDŐSI DEZSŐ.

Spanyolok.

Az „Alsó-Lendvai Hiradó“ eredeti tárczája.

Zürichben a tó-hoz czimzett szálloda előtt két elegáns külsejü ember találkozott. Mind a kettőt fölötte meglepni látszott e találkozás. Az egyik sovány, ravasz tekintetü férfiu volt, hegyes szénfekete kecskeszakállal és feltünően sürü összenőtt szemöldökükkel. A másik élénk tekintetü, könnyed járásu férfiu volt, szabályos vonásokkal barátságosan csillogó fekete szemekkel és sötét gesztenyeszinü hajzattal. Határozottan szép ember volt és körszakállának selyemszálai arról tanuskodtak, hogy külső előnyeit ápolni tudja.

Miután egy pillanatig tágra nyilt szemekkel egymásra tekintettek, a soványabbik megszólalt:

— Salvados!

— Quirez!

— Igazán te vagy?

— Milyen találkozás!

A két férfiu kezet szoritott egymással.

— Husz éve nem láttalak szinről-szinre.

— Akkor még mindketten pajkos diákok voltunk.

— Ugy van, Quirez. Utaink nagy széjjel ágaztak.

— Valóban, nagyon.

— Te rendőrkapitány, lettél. Te pedig rablókapitány.

— Ilyen az élet. Neked protekczió volt . . .

— Neked pedig rettenthetetlen bátorságod.

— Ah, Quirez.

— Salvados, ha két évvel ezelőtt találkoztunk volna revolveremet sütöttem volna rád.

— Fölteve, hogy én előbb karabélyommal czélba nem vettelek volna.

— Én ime e semleges területen barátokként üdvözöljük egymást.

— Igen, a hogy régi iskolatársakhoz illik.

— A madonnára, e találkozást egy pohár borral kell megünnepelnünk.

— Semmi ellenvetésem, menjünk a terraszra.

— Néhány percz mulva a két férfiu bikavér piros spanyol bort töltögetett egymás poharába.

— Hogy történt az — kérdé Quirez, a rendőrkapitány — hogy te két évvel ezelőtt hirtelen letüntél a szereplés szinjeléről?

— Mikor nagybátyámat az államtanácsba beválasztották, fölkeresett és megkért, hogy hagyjam abba a mesterségemet, tünjek el s ő néhány év mulva kegyelmet fog számomra kieszközölni.

— És te?

— Deferáltam neki. Igen jó ember az öreg. Azonfelül egyetlen örököse is vagyok.

És vagyoni viszonyaid?

— Türhetőek. Három érsek váltságdijából csinos kis rentére tettem szert. Ebből élek most, függetlenül barlangok a nagy világban, olyba tekintvén azt mind egy öserdőt. Legfőlebb az zsenirozneha, hogy karabély helyett esernyőt szorongatok a markomban. De hiába, a czivilizáczió igy kivánja.

— Ah barátom — sóhajtja don Quirez — az én karrierem sokkal bonyodalmasabb.

— Ah.

— Néhány hóval ezelőtt egy sikkasztót tartóztattam Teledóban.

— A madonnára mondom, helyesen tevéd. Ezek a bandíták nem érdemlik meg a szabadságot.

— A nyomorultnak nagyon sok pénze volt.

— Értelek.

— Futni engedtem.

— Rosszul tetted — válaszolt az ex-rablókapitány.

a trágyát; hogy hogyan jutunk legolcsóbban trágyához; hogy hogyan állitható elő megfelelő trágyanem; hogy mi minden használható föl trágyának; hogy micsoda tápereje és értéke van minden egyes trágyának alkalmas dolognak; hogy minden egyes terület és talaj miként s mekkora adaggal trágyázandó, hogy mi és mennyi egy szőlőtőnek különféle viszonyok közt a szükséglete stb.

De megtudjuk ám azt is eme könyvből, hogy helytelen trágyázással nemcsak pénzt és időt fecsérlünk, de hogy tönkre is tehetjük szőlőtelepünket.

Vigyázzunk tehát a trágyával és a trágyázási eljárással! A trágya éppen olyan, mint az orvosság: egy és ugyanazon orvosság nem használ minden betegnek s nem alkalmas minden betegség ellen; de ha használ is az valamelyik betegnek és betegség ellen, akkor is legyünk óvatosak az adagmennyiség iránt és alkalmazkodjunk az előiráshoz, mert egy és ugyanazon üvegcse tartalmazhatja magában az élet és viszont a halálnak cseppjeit is.

Szóval a trágyázas szőlőművelésünk terén határozottan alapvető munkálat lévén, legyünk arra kényesek; s amennyiben a szőlő okszerü trágyázásával nagyban előmozdithatjuk anyagi jólétünket, forditsunk arra kellő gondot.

A fentebb megnevezett kitünő utmutató könyv megrendelhető Komáromban Schönwald Tivadar kiadónál; és közvetitésre esetleg lapunk szerkesztősége is készséggel válalkozik. Ára 2 korona.

A hasznos vadakra nézve káros állatok s vadak pusztitásáról.

Irta: *Vihar Győző.*

II.

E tekintetben azonban mit tapasztaltam egy alkalommal? Egy községbeli lakótársamnak volt egy ebe, mely örökösen kint vadászgatott a mezőn s melyre gazdája, mint egyébként jó házőrző jószágra, igen kényes volt; föltétlen szándékom volt nekem ezt az ebet elemészteni; de soha nem volt szerencsém őt kint a mezőn illő lőtávolból puska elé kaphatni. Elhatároztam tehát magamat méreggel vetni véget életének; s e czélból egy strychninnel megmérgezett szalonna darabot hordozgattam magammal, hogy a ház előtt elhaladva, azt kedvező pillanatban az ebnek vethessem. Czélom csakhamar sikerült: az eb elnyelte a szalonnát s én áthatva ama tudat is meggyőződéstől, hogy kötelességemnek eleget tettem és hogy teljesen czélt értem, nyugodtan haladtam tovább. De mi történt? Csodák-csodája, a kutyát másnapon is életben találtam. Eljárásomat megismételtem: a kutya szemem láttára nyelte le a falatot; de azért még a következő napon is életben volt. Nem veszett csodám: szakértőhöz fordultam, s ez azt mondta: vagy régi és rosz volt a strychnin, nem olvadt az föl a gyomorsorban; avagy ami valószinübb: a kutya rágás nélkül nyelte le a falatot és a zsirnemü szalonna minden hatásnélkül gyorsan keresztül futott a beleken; s ajánlotta, hogy szalonna helyett válasszak más valami ételnemüt. Szót fogadtam: harmadszorra husban adtam ebemnek a mérget: s mi történt? legott még jelenlétemben elkezdett a kutya ugrálni; ugrott félöl magasakat is s azután végtagjait kinyujtósztatta és megdermedt.

Eme esetből tehát ama üdvös tanulság vonható le, hogy a strychninnek hatását a zsiradék ellensulyozza és ezért a viaszgalacsin nem lehet mindenkor alkalmas a mérgezésre; söt esetleg a dög sem.

Azonban jó strychninnel a szekunder mérgezés biztosabb és azért talán ajánlhatóbb is a dögnek szánt lovat, ebet, vagy macskát méreggel elpusztitani s ugy tenni ki a döghelyre: mely esetben hihető, hogy a falatot is könnyebben fölveszi a vad; de meg a kezelés is egyszerübb és veszélytelenebb, mint a strychninnel közvetlenül való bánásmód!

Szokták a vért is strychninnel megmérgezni s mielőtt az megaludnék, jól össze vissza keverni és igy darabokban elhelyezni; ezt már szivesebben fölveszik a vadak, s ha a máj alaku darabokat trágyakupaczokkal meghordott szántókon dobáljuk el, azokat a vidékbeli varjak tömegesen keresik föl s mind elpusztulnak.

Szokás különféle állati hullákat is megmérgezni s azokat az ugynevezett döghelyekre kitenni, ahova a kártékony állatok mérgezetlen dögök kitételével már előntesen odaszoktatva lettek. Emez állatok testrészei bevagdalandók több helyen s a méreg a bevágásokba helyezendő el gondosan, de ugy, hogy a méreg külsőleg ne érintse a testrészeket; mert akkor biztosan nem veszi föl a vad.

Alkalmas e czélra ló, szamár stb., de a farkasok legszivesebben nyulnak a disznó és az eb husboz; kedvelik a sült macskaszeleteket is, melyek azonban különösen a róka komáknak szoktak inyencz falatjaik lenni. És ilyen hullákat vonszaléknak is szokták használni, melyet zsinegre kötve, távoli helyről szokás a megmérgezett dögig a földön huzni, hogy a vad odavezettessék.

Leginkább szokták a dögöket a keselyük fölkeresni; s ezek azzal igen gyorsan elbánnak; mi baj; mert nemcsak mérgezett dögünk vész hamar kárba, de a keselyü teljesen ártalmatlan vad is lévén, miután csak döggel él és ezáltal tisztitván a levegőt, érte kár is, mert ez inkább hasznos vadnak tekinthető.

Ha a mérgezett hulla elfogyott, ahelyett uj helyezendő el; de a már megmérgezett vadak a helyről eltávolitandók; mert ezek ottlétéig a keselyü kivételével — más vad nem közeliti meg a dögöt. És különben is minden megmérgezett vad további szerencsétlenségek s károsodások elháritása okából is mindenkor gondosan összeszedendő és vagy elegetendő, vagy a földbe elég mélyen elásandó, oltatlan mésszel meghintendő és vizzel leöntendő, főleg disznók járta helyeken, nehogy ezek azokat fölturva, szintén elfogyasszák, magukat megmérgezzék.

Szokás halakat, különösen héringet és rákokat is megmérgezni; ezeket a vidra, a menyétfélék, a nyest s a görény kedvelik. Ha a vidrának járása ismeretes és sikerült olyan helyre akadni, hol a vidra gyakran megfordul, miről sommás látogatási jegyének hátrahagyásával győz meg bennünket, ott czélszerü egy — ugynevezett — vidra vasat elhelyezni egy megfelelő átméretü s a földbe ásott lyuk fölött, melyre még valami tüll nemü lepel is boritható a vidravas és a lyuk közé, esetleg ilyen magára a vidravas aljára is erősithető; a halak, avagy a rákok pedig, melyeknek nem is kell föltétlenül mérgezetteknek lenniök, elhelyezendők a lyukba; a vas szagtalanitandó; e czélból jó a döghal is; azután maga a vas, a kiásott földdel, esetleg leleréssel is meghintendő, lehetőleg a környezettől el nem ütő módon: a vidra a legközelebbi alkalommal menthetetlenül zsákmányul esik.

A tojáspusztitó állatok, mint a sündisznó, a menyétfélék, a nyestek és a görény, tojással is sikeresen pusztithatók; de a fészektojások, a romlott tojások, e czélra nem alkalmasak; a tojásoknak lehetőleg frisseknek, épeknek kell lenniök. És aként készitendők el, hogy két végükön kis lyuk furandó, ezen at a tojás beltartalmából egy kevés rész kifujandjó; azután az egyik lyuk mindjárt, a másik pedig miután azon át egy kis strychnin eresztetett be a tojás belsejébe, vagy gyps s turo

---

— Átlátom.

— Az élet kötelességeit komolyan kell venni. Ha valaki rendőr, legyen az testestől-lelkestől Végre az sem utolsó mesterség. Képzeld csak, milyen ocsmány mesterség lenne a banditaság, ha rendőri assisztenczia mellett fosztogatnánk az utasokat. Ismétlem, Quirez, hibát követtél el, sulyos hibát.

A rendőrkapitány szemlesütve szivelte meg a rablókapitány feddését.

— Igazad van, Salvados, meg is lakoltam érte. A vizsgálat elől menekülnöm kellett. Nagybátyám, ki mint tudod, szintén mint államtanácsos, megigérte, hogy eltusolja a dolgot. Azóta itt élek a hugommal.

— A hugoddal?

— Igen.

— A szép Asszuntával?

— Ugy van. Te ösmered?

— Igen. A kordovai országuton egyszer lesben állottam, s láttam öt öszvérháton. Gyönyörü teremtés.

— Szegény sokat szenved miattam.

— Hogyan?

— Nyomorgunk, Salvados, ennyi az egész. Gyakran alig tudjuk a szállodai számlát kiegyenliteni Nagybátyám egy grandezzás modorba bujtatott Harpagon. Alig küld annyit, a miből megélhetünk.

— Hasa! — kaczagott az egykori rablókapitány. Igazad van. Egyszer elcsiptem. Hogy alkudott a váltságdijra. Esküszöm, mint egy hagymás kofa. Alig tudtam belőle 800 durot kicsiklandozni.

— Nyolczszáz duro? Oh, Salvados, ne emlegess ilyen összegeket, a szivem szorul össze. Ne feledd, hogy nálam e pillanatban alig van 50 frank.

— Szegény fiu.

— Salvados megemelte poharát és kiitta. Aztán sokáig nézett maga elé, ujjaival szén göndör haját borzongatva. Végre megszólalt.

— Quirez!

— Salvados!

— Én egy becsületes ajánlatot teszek neked.

— Beszélj.

— 800 durot, mit nagybátyádtól szereztem, nyomban a kezeidhez szolgáltatom.

— Ne tréfálj, Salvados. Nem illik gunyt üzni egy felfüggesztett rendőrhivatalnokból.

— Komolyan beszélek. Csupán egy feltételhez kötöm.

— Mondd a feltételt.

— Én hugodnak udvarolni fogok, tisztességesen, mint hogy spanyol nemhez illik. S ha tetszem neki, feleségem veszem.

— Itt a kezem reá. Semmi kifogásom sincs proveniencziád ellen. Őseid vitézül küzdöttek a maurok ellen.

— Tehát áll az alku?

— Áll.

Salvados zsebébe nyult, elővette checkkönyvét irószert hozatott a pinczérrel s kiáltotta frankokban a 800 durronak megfelelő öszeget. Mindezt könnyedén, habozás nélkül tette. Csak éppen azon tünődött egy pillanatig, hogy kettőjük között voltaképpen melyik a nagyobb bandita: ő, a volt rablókapitány, vagy pedig barátja, a volt rendőrkapitány?

Este a szálloda éttermében találkozett a szép Asszuntával, ki bátyjával és duennájával sulyosbitva jelent meg a vacsoránál.

Vacsora után terrászra mentek, hol a szép nyári éj csillagos égboltozata alatt regényes történetekes beszélt el a vinaroros pályát futott kalandor. Quirez pompás szivarokat szitt, a duenna egy karszékben elaludt, a szép Asszunta pedig ábrándos arczkifejezéssel hallgatta.

Mikor nyugodni térték, Quirez megszoritotta barátja kezét és halkan igy szólt:

— Kitünő chance-aid vannak.

Harmadnapra Salvados levélben forró szerelmet vallott. A levelet a megvesztegetet duenna kézbesitette. Ugyancsak a megvesztegetett duenna hozta a választ is. Igen rövid volt. Igy hangzott.

„Sajnálom, ön elkésett. Szivem másé.

Asszunta."

A megvesztegetett duenna még egy levelet és egy kis csomagot kézbesitett az ábrándos szemü spanyol leánynak. A második levél igy szólt:

„Bájos senhora!

Mellékelve küldök egy selyem kötélhágcsót, mely sokszor kötötte már össze a mennyet a földdel. Biztosithatom, hogy valódi lyoni selyemből való. Ha szive lovagjával egyesülni akar, batran használhatja, akármi magas legyen az is az erkély. Isten önnel. Én este nyolczkor utazom. Ha kendőjével a terraszról bucsut fog inteni, ugy örök hálát fog érezni világgá bujdosott

imádója:
Salvados.

A szép Asszunta pontban nyolczkor megjelent a terráson, s látta Salvadost kocsiba ülni, s látta kocsit elrobogni. Hosszan sokáig lobogtatta kendőjét, még akkor is, mikor a kocsi már rég eltünt. Aztán egy csilogó könyet törült le vele, mely önkéntelenül lopódzott szemébe.

A duenna figyelmeztette, hogy a vacsora kihül.

— Ah — sóhajtott Asszunta a duenna széles válára téve kezét — mily kár, hogy a valódi, a hamisitatlan romantikát már csak a rablókapitányok konzerválják.

LUCZIÁN.

keverékével, vagy kenyérbéllel, esetleg husdarabbal betapasztandó és jól összerázandó, hogy a méreg átjárhassa a tojás egész beltartalmát s azután a megmérgezett tojás valamely rejtett helyen, madárfeszekben, gyepük, farakás, ágak, galyak alatt, melyet a kártékony állatok szívesen fölkeresnek s melyek alatt rendesen tartózkodni is szoktak, elhelyezendő; eme kártékony állatok az ilyen megmérgezett tojást készséggel elfogadják. Elfogadjak a turó golyócskákat s a sajt darabokat is; de a hely, hol az ilyen mérges falatok elhelyeztettek, mindenkor igen jól megjegyzendő, nyilvántartandó és annak idején a mérgezett darabok, ha azok már sokáig kint álltak, ha az eső is kilugazhatta a merget belőlök, mindösszeszedendők és megsemmisítendők; mert egyrészt már ugysem használhatnak; másrészt pedig, mert más hasznos állatokban is kárt okozhatnak, főleg a nem dögtestrészek, mert az ilyen falatokat mindenféle hasznos állat is könnyen fölveszi.

(Folytatása következik).

HIREK.

— **Dr. Ruzsicska Kálmán** kir. tanfelügyelő f. hó 21-én városunkba érkezett hogy a hosszufalusi iskolát megvizsgálhassa.

— **Eljegyzés.** Isoó Viktor dr. ügyvédjelölt, Isoó Ferencz helybeli ügyvéd fia f. hó 17-én eljegyezte Györben Csikvándi Mariska urhölgyet, Csikvándi Márton földbirtokos és neje, született Lerner Mária leányát.

— **Az alsólendvai polgári olvasó-egylet táncestélye.** Febr. hó 14-én, szombaton zajlott le a helybeli „Olvasó-Egylet“ táncestélye draperiákkal és virágokkal díszített „Korona“ szálló nagytermében. A város és vidékének elit közönsége volt itt együtt látható. — 9 órakor kezdődött a fölvonulás. A jelen volt hölgyek szebbnél-szebb öltözetben jelentek meg. Úgy fél 10 óra tájban díszes közönség volt együtt, mikor is a Fittya barna gyerekei rázenditették amugy magyarosan s a pattogós akkordok hatása alatt a párok keringő tánczra perdültek s folyt a mulatság kedélyes és víg hangulatban a reggeli órákik.

Asszonyok: Balás Béláné, dr. Brünner Józsefné, Bartha Lajosné, Eörsi Gyuláné, Fuss Nándorné, Hajós Mihálynné, Hutás Józsefné, dr. Józsa Fbiánné, dr. Kürthi Dezsőné, Kormos Arminné, Langer Ernőné, Langer Makárné, Mády Pálné, Marton Kálmánné, Rácz Béláné, Székely Emilné, Tüskés Dezsőné, tordai Wirknerné, dr. Wollák Adolfné, Wollák Rezsőné (Csáktornya), lovag Zolnai Viktorné.

Leányok: Balás Jolán, Balás Margit, Kormos Etel, Kreuz Lidia (Versecz), Szőke Stefi, Wollák Erzsi (Csáktornya).

— **Táncziskola Alsó-Lendván.** Örömmel értesülünk arról, hogy Mayersberg Frida k. a. elismert táncztanítónő, ki városunkban már kiváló sikerrel több izben tartott táncztanfolyamot, működését városunkban újból megkezdette. A jeles tánczmitónőt a t. szülők figyelmébe a legmelegebben ajánlhatjuk, hisz még mindnyájunk élénk emlékezetében vannak az elmult tánczórák, amelyiket szemelyesen győzödtünk meg kiváló tanmódszeréről és fáradhatatlan buzgalmáról, amelylyel ugy szólván csodákat művelt, hogy a kicsi 5—6 éves gyermekekből is kifogástalan tánczosokat nevelt. A tánczleczkék este 8 órakor kezdődnek. A beiratkozások folynak.

— **Esküvő.** Farkas István tapolczai, szolgabiró a mult szerdán vezette oltárhoz Persay Erzsike kisasszonyt, Persay Gyula novai gyógyszerész bájos leányát. Násznagyok voltak Viosz Ferencz nagykanizsai és Mayer István novai főszolgabirák.

— **Házi vivó-verseny városunkban.** Lovag zolnai Zolnay Viktor hirneves vivó-mester tanítványai közreműködésével f. évi márczius hó 1-én este 8 órakor vivó-versenyt rendez. — A vivóverseny feloszlik: I. A vivás szóbeli rövid ismertetése a mester által. II. Láb gyakorlat. III. Iskola vivás. Bemutatja a mester összes tanítványaival. IV. Szabad vivás — az összes tanítványok által páronként bemutatva. Az ezen küzdelem hat volt-ra (touché) megyen és mindaddig folytatódik, míg a a küzdelemből valaki elsőnek ki válik; az igy első által legyőzött lesz a verseny második győztese és az ezután következett pár a harmad k. illetve a negyedik helyért ismét sorompóba állanak és aki a hat touchét megkapja, az lesz a verseny negyedik győztese, aki adja pedig a hat touchét, az a harmadik győztese. V. A versenyből győztesen kikerült négy ur és a vendégül igérkezett Wollák Béla ur Csáktornyáról és a mester mérik össze kardjaikat a vég Akadémián. A mérkőrésenél a Maitre d'assaute szerepét a mester tölti be. Lendva intelligens közönsége bizonyára örömmel veszen részt a jeles mester által rendezett házi versenyen, hol a férfias erő, bátorság és ügyesség fejlesztese a főczél és annak megjutalmazása az uri közönség meleg részvételt lehet. Belépti díj szemelyenkint 2 kor., családjegy 4 korona. Kezdete 8 órakor.

— **Halálozás.** Csáktornya társadalmának s megyei közeletünknek kiváló alakja dült ki Krasovecz Ignácz dr. halálával, melyről a következő gyászjelentésből értesülünk: —

Özv. dr. Krasovecz Ignáczné sz. Ziegler Etelka maga és az összes rokonság neveben fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejthetetlen férje dr. Krasovecz Ignácz, az orsz. közegészségügyi tanács rk. tagja, megyei tb. fő, járás, urodalmi-, m. kir. áll. tanítóképző és m. á. v. orvosnak folyó hó 14-én este fél 10 órakor, életének 60-ik, boldog házasságának 28. évében szívszelhűdés következtében történt elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó hó 16-án d. u. 4 órakor fog a róm. kath. egyház szertartásai szerint a családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az áldozó szt. mise folyó hó 17-én d. e. 10 órakor fog a csáktornyai plébánia-templomban a Mindenhatónak bemutattatni. Csáktornya, 1903. februar 15-én. Áldás és béke poraira!

— **Elveszett.** F. hó 18-án egy arany női óra elveszett. Felkéretik a becsületes megtaláló, hogy azt a károsfelnek leendő kézbesíthetés végett a városi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos által illő jutalomban részesül.

— **Elévült pénzek.** F. évi február hó 28-ik napjával a regi 10 és 50 fitos bankjegyek a forgalomból kivonatnak. Ezen időn tul csak az adóhivatalok fogadjak el fizetésképen f. évi augusztus 31-ig.

— **Párbajozó gyermekek.** Felsö-Apahidon megrendítő est történt, amely valoságos karrikaturája a párbajmániának. Krusecz Lajos tizenöt éves diákgyerek a napokban hazament Felsö-Apahidára szülei látogatására s ott beleszeretett egy tizennégy éves leányba, akinek azonban már régebben udvarolt Litka Miklós tizenhat éves fiu. A vetélytársak csakhamar tisztában voltak, hogy egyiknek pusztulnia kell. Segédeket kerestek lege artis és találtak is pajtásaik körében, Pisztolypárbajban állapodtak meg, de mert pisztolyuk nem volt, hát revolverrel vívták meg a párbajt. Minap kora reggel a gyermekek kimentek a hegyek közé s miután a segédek felállitották öket, egyszerre löttek egymásra. Litka Miklós golyója belefurodott a kis Krusecz mellébe s most élet-halál között lebeg. A szerencsetlenség után az ellenfél és a „segédek“ elfutottak a helyszinéről s értesitették a fiu szüleit.

— **A beállott vadászati szünet alatt.** A vadászközönséget oktatva legjobban mulattatja Parthay Géza diszesen illusztrált kitünö vadászlapja a „Vadászat és Állatvilág“, melynek fömunkatársa Bársony István, Fónagy József és az ország legjobb vadászirói. Fegyvertani czikkeit Herényi Gotthard Sándor, kynologiai részét Hanvay Zoltán, Kerpely Béla stb. irjak. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Rottenbiller-utcza 30. szám.

— **Ingyenes diszmü ajándék.** Aki e czimet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről, kelt szárnyra e hír. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégibb pártoktól és klikkektöl teljesen független, szabadelvü és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékul adván — teljesen ingyen — a gyönyörü kötésü, remek illusztrácziókkal diszitett Ziehy Mihály album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsecsel biró müvet, — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló uj kvárt kiadásában karácsonyi ajándékul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplór-ra.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

CSARNOK

BIHÁCS.

— Történeti beszély 1592. évből. —

Irta: *egyházasbükki Dervaries Kálmán.*

(Folytatás).

A vár maga a sziget déli csucsán állt s kissé magasabb dombon, mint a város, melytöl egy erös kapu által volt elzárva; a vár homlokzata a város felül volt egy tágas ajtóval s több ablakkal ellátva; a várnak a folyó felüli része pedig egészen kerek volt, ablakok nélkül, — éppen olyan volt, mint a varasdi vár, — hanem ablakok helyett rajta közvetlenül a cserépzsindelyes tető alatt, egymástól egy-egy ölnyi távotságban egy-egy fel öl széles és negyed öl magas lörés nyilt, a melyböl egyszerre nyolczan is tüzalhettek lőfegyverekböl a támadó ellenségre.

A vár parancsnoka Lamberg Kristöf volt, regi osztrák nemzeti családból, a melynek különösen Krajnában voltak birtokai; ez ötven éves, magas, szikár férfiu volt, csupasz fekete barnás arccal, és hosszu bozontos hajjal, — komor ideges természetü volt, testesiöl lelkestöl magyar faló sváb, s a horvátnak is nagy ellensége. Nös volt, s volt egy 18 éves leánya: Valburga.

Volt egy 70 éves öreg Sieber Ottó kapitány, és egy főhadnagy: Zauner Alfred, az elöbbi érdekteien volt, tehát arról több szó nem is lessz, az utóbbi pedig fölöttebb ereckes volt s majd sokat foglalkozunk vele.

A várban négyszáz fegyveres katona volt, ennyiböl állt az örség, annak is fele német, fele pedig horvát származasu volt; a varparancsnok, a kapitány és a főhadnagy, mint teljesen kipróbált „gut gesinnt“ németek német szót, német önkényt, és német szokást honositottak meg a várban, s miután azt képzelték magukról, hogy mint németek vagyis svábok külömb és nemesb agyagböl voltak gyurvs, mint a horvátok, ezektöl egészen külön váltak, s egy valoságos svab coloniát alkottak, minek folytán a horvát származasu katonák kénytelenek voltak a szinten horvát ajku városi lakosokkal társalogni, a kiknek köreben sokkal kedvesb élvezetet találtak, mint a dölyfös nemetek közt.

Az is furcsan hangzott, hogy a vár örsege annak daczara, hogy Bihács Horvat országban, tehát a magyar korona ala tartozott országban feküdt, mégis a krajnai adóból kapta zsoldját, — szen viszás dolgot a bécsi kormány hihetöleg azért cselekedte, hogy, miután ekkent a magyarok hozzá járulása mellöztetett, ahhoz szólásuk se legyen.

Ez szinten serelmet képezett a magyar alkotmány ellen s a karok és rendek panaszt is emeltek amiatt a trón elött, panazzuknak azonban még annyi hatása sem volt, mint ha babot hánytak volna a falra.

Az 1592-ik év borzasztó zimankos, hozivataros idövel köszöntött be, oly dermesztö hidegen fujt az éjszaki szél, hogy még a sebes folyásu Unnát is befagyasztotta, — annál melegebb volt a várnak befutott nagy termeben, a melyben kettös lakomat tartottak, mert Sieber Ottó kapitány nyugdijaztatván, tiszteletére bucsu lakomat, — helyébe pedig Zauner Alfred kapitanynya elöleptetven, annak tiszteletere beigatási lakomat ültek.

Sieber Ottó renekivü örült, hogy a bihácsi eger-csapdaból, a minek a vár gunyból elnevezte, megszabadul, mert már akkor nagy hire volt annak, hogy Hassan boszniai basa rendkivül nagy sereget gyüjt, hogy azzal Bihács környeken Horvatországra törjön s azt kirabolja s feldulja, Sieber pedig rendkivül feltette drága életet, holott,ióta neje három év elött gyermektelenül elhalt, egyedül állt a nagy világon; Linzbe készült, életének hátra levö idejét békességben és nyugalomban ledarálni.

Annal nagyobb volt az öröme Zauner Alfred ujdonsült kapitánynak, és pedig különösen azert is, hogy Bihácsban maradhat, mert végtelenül szerelmes volt Valburgába, a varparancsnok leányába.

Valburga kisasszony egy elkényesztetett bab volt, s ezt nem is lehetett csodálni, ha megtudjuk azt, hogy Lambergnőnek született kilenc gyermekei közül csak ez az egy maradt életben, nyolcz pedig születésük után rövid időre élhalt.

(Folytatása következik.)

137/1903. szám.

Árverési hirdetmény.

Ifjabb Hráschán István végrehajtató javára idősebb Hráschán István végrehajtást szenvedettnél az alsó-lendvai kir. járásbiróság 1902. Sp. 882/5. és 887/8. számu végrehajtást és az alsó-lendvai kir. jbiróság 1903. V. 6. és 62/2. számu kiküldetést rendelő végzése alapján 180 kor. és 4'3 kor 20 fillérnyi követelés s járulékai kielégitésére Brezoviczán

1903. évi **márczius** hó **13**-ik napján

délelőtti 10 órakor 2 ló, 1 bika, 1 szekér, széna és egyéb ingóságok 606 korona becsértékben birói árverés utján fognak eladatni következő általános árverési feltételek mellett: Ha a tárgy becsértéke meg nem igértetnék az a kikiáltási áron alól is a legtöbbet igérő által megvettnek jelentetik ki, még akkor is, ha más árverelő által igéret nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet igérő a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesitő árverelőnek a netaláni többlethez igénye nincs, ellenben a netaláni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamában részt nem vehet.

Kelt Alsó-Lendván, 1903. évi február hó 19-ik napján.

Reményfy Jenő,
bir. végrehajtó.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és

európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállitott árakon. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótálással. Ha a szállitmány a megrendelésnek meg nem felelne, ugy az oda- és visszaszállitási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Igy mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállitva tekintheti meg.

Élőkerités.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisü, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető pár év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, ugy hogy a bekeritett részek teljesen kulcsezárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik. Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu diszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kivül egy oly könyvet kap ezzel, ki czimét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétéves, óriási jövödelmet biztositó voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Czim: **„Érmelléki első szőlőoltvány-telep" NAGY GÁBOR Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

399/1903. tjkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alsó-lendvai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Tówer János [illegible] Tornar M[illegible] végrehajtási ügyében Halász János hosszufalui lakos árverési vevő, késedelmes fizető ellen 202 kor. 20 fillér bánatpénzének elvesztése mellett a végrehajtató Tówer János kérelme következtében a végrehajtási visszárverés a hosszufalui 22. sz. tjkvi ingatlanok 2720 kor. vételárának 1903. évi január hó 5. napján esedékessé vált első ⅓-ad része 906 kor. 66⅓ fill., valamint ezen összegnek 1902. évi decz. 4-ik napjától járó 6% kamata, továbbá a hosszufalui 400. sz. tjkvi ingatlan 237 kor. vételárának 1903. évi január hó 5. napján esedékessé vált első ⅓ része 79 kor. hátralékos vételári tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbiróság területén lévő: Hosszufalu község határában fekvő:

a hosszufalui 22. sz. tjkvben 23/a, 35/a, 263. és 357 hrszámok a. felvett és egészben Csicsek József, Csicsek Anna és Tornár Borbála kk. nevén álló az adó alapján 1869 kor. becsült egész ingatlan 2640 kor. kikiáltási árban.

a hosszufalui 400. sz. tjkvben 220. hrsz. a. s egészben Csicsek József, Csicsek Anna és Tornár Borbála kk. nevén álló, az adó alapján 153 kor. becsült egész ingatlan utóajánlat folytán 237 kor. kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1903. évi **márczius** hó **19**-ik napján

d. e. 10 órakor Alsólendva községében a kir. jbiróság tlkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a birósághoz előleges elhelyezésről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Alsó-Lendván, 1903. évi január 24-én.

Az a.-lendvai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Csiszár, kir. albiró.

6806/1902. tlkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alsó-lendvai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Raj József hosszufalui és Raj Mári Bojnecz Jánosné gumiliczai lakos végrehajtatónak Glavács Anna Jerebicz Ivánné bellatinczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 15 kor. 20 fill. hátralékos tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbiróság területén lévő: és Bellatincz község határában fekvő a bellatinczi 31. sz. tjkvben foglalt Glavács Anna Jerebicz Ivánné neven álló s az adó alapján 502 kor. becsült † 1. sor.. 39. hrsz. (ház, udvar, kert, szántó) egész ingatlanra 502 kor., — a bellatinczi 226. sz tjkvben ⅔-ad részben B. 2. és 5. a. Glavács Anna Jerebicz Ivánné és ⅓-ad részben Matyasecz András kisk. nevén álló az adó és a végrh. törv. 156. §-a alapján 141 kor. becsült † 1. sor., 471. hrsz. (legelő) egész ingatlanra 141 kor., — a bellatinczi 249. sz. tjkvben foglalt B. 2—3. a. egészben végrehajtást szenvedett Glavács Anna Jerebicz Ivánné nevén álló s az adó alapján 552 kor. kor. becsült † 1. sor., 232. hrsz. (szántó) egész ingatlanra 552 kor., — továbbá a bellatinczi 160. sz. tjkvben foglalt I. 1—8. sor., 249/c. hrsz. (szántó), 247/c. (szántó), 331/a. (szántó) 352/c. (szántó), 353/c. hrsz. (legelő), 491/c. hrsz. (legelő), 600/a. (szántó) és 627/c. hrsz. (szántó) részletekből álló jószágtestnek B. 5. és 6. a. Glavács Annát Jerebicz Ivánnét illető s az adó alapján 1402 kor. becsült fele részére 1042 kor. ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1903. évi **február** hó **24**-ik napján

délelőtt 10 órakor Bellatincz községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881: évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a birósághoz előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Alsó-Lendván, 1902. évi november hó 6.

Az a.-lendvai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Csiszár Sándor, kir. aljbiró.

Ház és szőlő eladás.

Özv. Adorján Pálné közhirré teszi, hogy az alsó-lendvai határban levő, mint **egy és háromnegyed hold** belsőségen épült **5 szoba, 2 konyha, pincze** és **kamarából** álló lakóháza összes melléképületeivel, ezenkivül a hosszufalusi határban levő mintegy **2 hold szőlő** és **szántóföldből** álló ingatlant a rajta levő épülettel örök áron eladja. A vételár megtudható a tulajdonosnénál Alsó-Lendván.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály album.

A Pesti Napló, a mely eddigelé Madách Ember tragédiáját, Arany balladáit Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk bánját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelmeit remek albumba foglalva és legutoljára a Költők Albumát adta olvasóinak karácsonyi ajándékul, az idén az eddiginél is nagyobb szabásu, diszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmuló, de a könyvpiaczon is ritkaság számba menő diszművet a

Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándékul.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyüjteményét a Költők Albumánál nagyobb és diszesebb alakban. Zichy Mihály világhirü művészi termelésének legjavát, **legszebb festményeit és rajzait** foglalja magában ez a diszmű **negyven mülapon,** a melyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétikusainak és mübirálóinak irnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelü mülapoknak egy része gyönyörü szinnyomásu lesz, olyan, a milyen eddig alig jelent meg magyar diszműben.

A negyven pompás mülapot, a kisérő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát, valamint **gazdag bekötési tábla** Zichy rajza után készült foglalja gyönyörü diszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabásu diszművét az Athenaeum állitja ki. A Zichy Mihály Albumot, a melynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona, a Pesti Napló uj kvart kiadásában karácsonyi ajándékul meg kapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják dijtalanul azok az uj előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra. 11—12